

قطر یا دیگر کشورهای همسایه صنعت و تجارت سینما دارند ولی آیسینما هم دارند؟ یعنی توانایی تولید اثر هم دارند؟ ما این توانایی تولید را داریم و خودمان صاحب سینما هستیم ولی احساس می‌کنم در چند سال اخیر این توانایی دارد از کشور ایران گرفته می‌شود و ما فقط با دغدغه گیشه فیلم می‌سازیم، آن هم فقط برای سرگرمی اثر تولید می‌کنیم. البته این موضوع در پلتفرم‌ها هم دارا اتفاق می‌افتد و گویی این تنه درخت دارد از درون خالی می‌شود و اگر روزی این تنه درخت بیفتد دیگر چیزی نداریم. حتماً به فکر قامت هنر ایرانی باشید حالا چه با آبی روشن چه با چیزی که خودتان فکر می‌کنید.

شما در این گفتگو درباره دغدغه‌های پتان سخن گفتید؛ حال می‌توانیم از شما به عنوان کارگردان بپرسیم که با توجه به وضعیت آثار کمدی در گیشه که بسیار پر فروش هستند، ممکن است که شما هم آن دغدغه انسان محور و طبیعت محور خود را کنار بگذارید و به ساخت اثری که فقط گیشه دانسته باشد، فکر کنید؟

خواجه پاشا: قطعاً هنر سینما هنر گرانی است و باید با فروش همراه باشد ولی صحبت من سر این است که شما اصلاً در چه اثری دیدید که در سال گذشته یا حتی در دو سال گذشته با بازیگرهای تراز اول و فیلم‌نامه خوب به فروش صدر صدی برسد؟ مثلاً فیلم سینمایی نگهبان شب چه چیزی از یک اثر خوب کم دارد، ولی خب فروش ندارد و برعکس فیلمی اجتماعی نظیر ابد و یک روز به خوبی دیده می‌شود؟ این به ذائقه مخاطب، بر می‌گردد.

منظور شما این هست که امکان دارد تا سال‌های آتی ذائقه مخاطب عوض شود و به فیلم‌های دغدغه محور اقبال نشان دهد؟

خواجه پاشا: ذائقه مخاطب دهه ۶۰ «پاییزان» بوده، مخاطبان دهه ۷۰ به «قرمز» اقبال نشان دادند و علاقه مخاطب دهه ۸۰ «خارجی‌ها» است، مخاطب در دهه ۹۰ ناگهانی به سوی استقبال از «ابد یک روز» می‌رود و مخاطب الان ژانر کمدی را دنبال می‌کند ولی خب دو سه سال دیگر احتمالاً این ذائقه تغییر می‌کند ولی یک فیلمساز که نمی‌تواند با حزب باد کار بکند. انسان امروز آرام آرام به آگاهی می‌رسد و همیشه این گونه نمی‌ماند، انسان ذاتاً از دردهایش فرار می‌کند و چون حال خوبی از لحاظ روانی ندارد به سمت درد و رنج در فیلم‌ها نمی‌رود بلکه می‌خواهد برای مدتی هر چند کوتاه آن درد را مرتفع کند و لیخندی زکوند بر لبانش بیاید؛ در پاسخ به شما به صراحت می‌توانم بگویم این اصلاً امکان ندارد که من فیلمی بسازم و دغدغه آن پول باشد چون به نظر من انسانی نیست، البته گیشه ممکن است در کنار اولویت‌های دیگر من باشد ولی دغدغه‌های انسانی برایم اهمیت بسیاری دارد.

و سخن پایانی...

خواجه پاشا: هنر ایرانی قدمت و قامتی دارد که احساس می‌کنم برخی از فیلم‌های سینما در حال حاضر این قامت را تخریب می‌کنند، فراموش نکنید جایگاهی که سینمای مادر دنیا دارد حاصل تلاش فیلم‌هایی است که شاخصه‌های ایرانی و هویتی داشتند و به سینمانسانی نگاه کردند. این هنرمندان با آثارشان رفتند و برای مادر دنیا اعتبار به دست آوردند و بین هشت کشوری هستیم که سینمای زبان‌زدی داریم! کشورهایی مثل امارات،

فیلمنامه را گرفتیم و خواندم، آن را دوست داشتیم و تصمیم به همکاری گرفتیم. یکی از چالش‌هایم برای ایفای این نقش هم قطعاً اختلاف سنی ام با کاراکتری بود که در فیلم‌نامه نوشته شده بود. در عین حال خود این کاراکتر در زندگی شخصی‌اش چالش‌هایی داشت که مواجهه با آن‌ها برای من دشوار بود اما پذیرفتم و تلاش کردم این از این چالش‌ها سر بلند بیرون بیایم.

درباره این فیلم نقد‌های بسیاری نوشته شده است، واکنش شما به این نقدها چیست؟

حاتمی: من یک چیزی در رابطه با خیلی از نقدهایی که خواندم و اینجا هم اشاره کردید می‌گویم و آن هم این است که خیلی وقت‌ها اتفاقی را که برای دیگران می‌افتد، از خود دور می‌بینیم و به جای آن فرد نظر می‌دهیم و وقتی اتفاق مشابه آن در زندگی خودمان می‌افتد اصلاً متوجه نمی‌شویم که دقیقاً همان اتفاق برایمان افتاده و برای همین هیچ وقت این نظر‌ها را راجع به خودمان نمی‌دهیم ولی اگر مقداری راجع به اتفاقات خیلی بزرگی که در خانواده‌ها افتاده و باعث ایجاد یک سری پرونده‌ها شده است فکر کنیم و آن را در مقایسه با آن اکشن آخر فیلم قرار دهیم، کاملاً متوجه می‌شویم که نه تنها اتفاقات این فیلم و پایبندی منطقی است، بلکه در شکل و قالب خودش در زندگی همه‌ما اتفاق افتاده است. کاری که مهران احمدی در فیلم انجام داده در قالب زندگی هر کس متفاوت است و آن شخصیت در همان گرفتاری‌هایی که داشته است آن تصمیم را که برایش هم مهم‌ترین انتخاب بوده، گرفته است. او خودش را آرام می‌کرد قبل از اینکه از خود گذشتگی کند و من همیشه با این موضوع که چرا انقدر راحت راجع به مسائل زندگی همدیگر نظر می‌دهیم فکر می‌کنم و متعجب می‌شوم.

آقای خواجه پاشا، اولین ساخته بلند شما هنوز اکران نشده است، فکر می‌کنید اگر اول فیلم «در آغوش درخت» اکران می‌شد باز خوردها نسبت به «آبی روشن» چطور بود؟

خواجه پاشا: اکران هیچ یک از این دو فیلم دست من نبوده؛ چه فیلم «آبی روشن» و چه فیلم «در آغوش درخت» و امیدوارم هر اتفاقی که می‌افتد خیر باشد. من تمام تلاشم را کرده‌ام و با تمام وجودم کار کردم و امیدوارم که آن فیلم هم دیده شود و من بتوانم روی یک خانواده تاثیر بگذارم. اگر فیلم «آبی روشن» نتوانسته باشد روی یک نفر تاثیر بگذارد و باعث یک حس بهتر در جامعه شود، من کارم خود را انجام داده‌ام و قرار نیست برای من اتفاق خیلی بزرگی بیفتد و از یک سری فیلم‌ها آدم بتواند به میلیاردها تومان ثروت برسد. اگر فقط روی یک نفر در جامعه تاثیر بگذارد در تمام عمر کافی است و امیدوارم این دو فیلم این کار را در اکرانشان انجام بدهند.